

בידור ושעשוע — לכך אין כמעט זמן. הבידור היחידי: שאחמס בין התלמידים בבית־קפה.

12 שעות ליום: לימודי הקודש והחול גם יחד, בתוספת תפילות והכנת שעורים, מסלמים את היום מעלית השמש עד שקיעתה. למודי הקודש עדיפים.

מדרשייה נעים, הישיבה היחידה בארץ המכינה תלמידיה לבחינות בגרות, משלבת למודי קודש וחול.

מפורט וארבע כנפות. בכל יום ו', לפני ההליכה למקוה, משתתף ישראל בתחרות כדורגל. כל אנשי הישיבה לובשים ארבע כנפות על גופיותיהם. **היעמוד במבחן?** מתנגדי המדרשייה טענו, כי למודי החול יפגעו בהכרה הדתית. הרבנים הצעירים, שגדלו בארץ, יהיו ריפורמיסטים, ישו רבים מן הכללים האדוקים.

וזה מסיבה ברורה: הצעירים, הלומדים בישיבת, גולדו ברובם בארץ, או עלו אליה בגיל צעיר, שלא כרבנים הותיקים, שבילו את מיטב שנותיהם בפולין, ליטה, הונגריה, רומניה, גרמניה — ושי הביאו עמם מורשת רוחנית גדושת כללים נוקשים של: "יהרג ואל יעבור", בחורי הישיבה הישראליים, צמחו מתוך הח' אחת, חדש, שונה בתכלית.

הם שיחקו בילדותם "מתניים" עם עמירם ודן מן "הצופים"; הם יצאו לת"ס בגד"ץ עם נמרוד מן "התנועה המאוחדת"; בשעות הנופש ניהלו עמו ועם חבריו ויכוחים לוחטים. (יש אלוהים או אין?) שעה שהלגינורים צלפו מתחומות, שכבי זה בצד זה — עליו "ממרכו הרב" בצד רפתן מרמתי-רחל, "שנתקע" בירושלים — והשיבו אש משותפת.

ללא כל במבחן. במה יבחר, איפוא, ישראל יהודה? — במקצוע מעשי תור-עלתי? או בחיי רוח שאין עמהם ביסוס בלימוד ממושך ומיגע ללא כל בתחון כי ישא אמנם פרי?

מדרשיית נעים הוציאה את ישראל יהודה מסבך בעיותיו ופתרה אותם בצורה בלתי צפויה. וכי זה אמר כי על בחור ישיבה להיות בטלן, חי על קצבה — ואם אין ביכלתו לכהן כרב בישראל, — הנה: יש תורה עם דרך ארץ. ומיס-די המוסד שמו להם למשימה להקים כמון "ישיבה אוניברסיטית" נוסח ישראל. כלומר: לתת לצעיר הדתי להשתלם בלימודי קודש בד בבד עם לימודי חול.

מילת האימים: ריי פורמה. דומה, כי לרבנים מן המשמרת הצעירה סיכויים רבים ורציניים יותר, מלבני "האסר כולה הישנה", לבוא בקשר עם הנוער הישראלי. פשוט: הרב הצעיר, שהתבוסס בבזון החפירות, אכל חדשים סרדינים, התענה, התבדה, חי את חייו יחד עם שאר חברי פלוגתו "החפשיים" מבין הרגשות חב-רו, מכיר את אפיים, את אורח מחשבתם. יש לו גישה אליהם — אפשרות לקרבם אל מצוות היהדות.

היה זה רעיון נרצו בחוגים הדתיים היתה התנגדות נמרצת לכך. או — או — אמרו בומנו ראשי החינוך הדתי, או למודי קודש או לימודי חול!
אין המוח תופס את שני הדברים גם יחד — יש ולהבדיל בין קודש לחול!

רק 12 שעות ליום. אלא שישראל סדן, ממושקף ורב מרץ, מראשי ארגון "הנוער המזרחי" היה בטוח בשליו. — מוטב, סבר משיהיה הנוער שלנו קודש וגם חול — משיהיה חולין שבחולין. בדעה אחת אתו היה גם הרב יהושע יגל, חריף בקי ו...צעיר, ולפני כחמש שנים החלו השנים עם כתיסת תלמידים בביצוע נסיון ראשון ויחיד במינו בתולדות החינוך בארץ.

ההצלחה הנסיון? ישראל עדיין אינו בטוח בכך. הוא רק יודע: מוטלת עליו מעמסת לימודים עצוי מה, 12 שעות ליום.
התוצאה: "לדור ממשכי" אין סיכויים רבים. ואדרבא: כמה רבנים צעירים גמרו את חוק לימודיהם, סדרו במשרות מתאימות בחמש השנים האחרונות? הצעירים החרדים גכנסים לישיבות, רומנטיקה? חברותיו של ישראל הן בנות תנועות הנוער הדתיות, אך גם לאלו אינו פנוי הרומנטיקה שהוא מכיר: ללמוד לילה שלם, בעורת קנקן קפה שחור, צנצנת זיתים. רוב התלמידים משתתפים ב"תחרויות" לימודים אלו, הנמשכות עד לעלות השחר, — כשישראל עולה במעלה הגבעה לבית הכנסת, עייף — אך מוכן לבחינות רק לעתים רחוקות הוא מגיע העירה, לראות מעט חיים ואמנות.

